

Musik er det nye SPROG i Ishøj-børnehave



Af Petra Sjouwerman

FOTO: TRÆKRONERNE BØRNEHAVE

Ishøj Kommune har åbnet en musik- og bevægelsesbørnehave, hvor musikken helt bevidst skal understøtte læreprocesser.

”Kom indenfor...nu skal vi have musik...kom indenfor,” synger musikpædagogen Hanne Mørkenborg med lys stemme. Hun åbner døren til musikundervisningslokalet og lukker en gruppe børnehavebørn ind. Den lille flok femårige skal til musikalsk legestue hos Hanne. Sammen med deres to børnehavepædagoger sætter de sig i en rundkreds på gulvet. Når alle sidder på deres puder, starter Hanne Mørkenborg med en klappesang, hvor hun hilser alle børn en efter en. ”Goddag Sarah”, lyder det. ”Goddag Jamey. Goddag Barat.” Børnene og deres to pædagoger klapper og synger flittigt med.

Vi er i Ishøj, i musik- og bevægelsesbørnehaven Trækronerne. Børnehaven bor under ét tag med Ishøj Kulturskole. I forvejen arbejder Kulturskolen tæt sammen med byens folkeskoler, men nu skal den også spille en central rolle i vuggestue- og børnehavebørns liv.

”Vi behøver ikke fragte børnene til musikskolen. Det er smart med hensyn til logistikken og unikt i Danmark”, siger Helle Jensen, børnehaveleder i Trækronerne, med i alt 225 børn mellem 0 og 6 år. Institutionen består af

tre huse, hvoraf et ligger i samme bygning som Kulturskolen og de øvrige to klods op af den. Indtil for få år siden husede bygningen kommunens gymnasium. Efter en gennemgribende reovering er her nu børnehavehus på den ene siden af den lange, lyse gang og Kulturskolen på den anden side. Her er 20 musikundervisningslokaler og en koncertsal med et Steinway flygel og plads til 200 personer.

”Musik har mange ansigter. Det skal ikke bare handle om *Hits for Kids*. Det kan være alt fra rim og remser til opera og tyrkisk folkemusik. Igennem musik lærer børn at samarbejde, for eksempel når de synger sammen og når de skal lytte til hinanden. Musik er vigtigt også for koordination, koncentration, den sproglige udvikling og disciplinen, bare for at nævne nogle elementer, som vi også fremover skal tænke ind i vores pædagogik”, siger Helle Jensen.

Hun understreger at samarbejdet om undervisning, fag og udvikling fortsat er under udbygning. Det var en politisk beslutning at skabe en musik- og bevægelsesbørnehave, og det er knap et år siden, vuggestuen blev åbnet. Børnehaven åbnede dørene enkelte måneder forinden.



"Vi arbejder på at opnå en synergieffekt mellem institutionen og Kulturskolen, men det kommer ikke over natten. Vi har mange tanker, der er mange muligheder og det har ført til lange drøftelser i personalestuen", fortæller Helle Jensen.

En ting er klar og tydelig, mener Poul Rosenbaum, Kulturskolens leder og professionel koncertpianist. Det skal handle om musikopdragelse i bred betydning.

"Det er ikke formålet at finde en stor solist hvert 10. år. Hvis det sker, er det fint, men musik er først og fremmest et enestående læringsdomæne af blandt andet lyd, rytme, krop, aktivitet. Gennem musik udvikles sans for samarbejde, troen på egne muligheder for at lære og at blive bedre til noget samt evnen til at performe. Vores ambition er at skabe livskompetencer", siger Poul Rosenbaum.

Foreløbigt har Trækronernes børn en time musik med en musikpædagog og en time bevægelse med en bevægelsespædagog om ugen. Planen er at udbygge musikundervisningen hen ad vejen. "Børnene kan komme på besøg, når musikskolebørnene er til orkesterøvelser, og omvendt kan musikskoleeleverne give koncert i børnehaven. Det handler ikke kun om musik, men også om at blive bevæget. At blive beriget", siger Helle Jensen.

Poul Rosenbaum tilføjer: "Små børn har ingen filtre, forbehold eller angst, som voksne har det. Før de får sprog, lærer de med hele kroppen. Det sidder meget mere fast dybt i kroppen og udviskes aldrig. Det giver muligheder for sund indlæring",

Tilbage i undervisningslokalet sidder musikpædagog Hanne Mørkenborg bag klaveret og synger en sang om soldater. "En, to, højre, venstre, sutsko", marcherer børnene og deres pædagoger rundt i lokalet. Nu er de røvere, som skal liste stille igennem lokalet. Uden at sige noget skifter Hanne mellem en march fra Schubert til et langsomt stykke musik og helt naturlig skifter børnene i tempo og bevægelser. Og når soldaterne skal jagte røverne, spiller hun et stykke CanCan musik fra Offenbach, og så begynder børnene at løbe.

Musikundervisningen er først for nyligt gået i gang, men hun kan allerede se, at nogle børn, som i starten var meget generte, er 'tøet op' og er meget mere med.

Ifølge Hanne Mørkenborg har mange voksne en forventning om, at faget musik altid handler om at spille på et instrument.

"Men instrumenter er bare en lille del af det. Når de fireårige får lov til at spille på claves, handler det især om at lære, at nu er det min tur, nu er det ikke min tur. Det handler om en musisk træning i bred forstand, hvor musik kan være et nyt sprog at kommunikere på".

En af udfordringerne har ifølge Hanne Mørkenborg været at formidle til børnehavepædagogerne, hvad hun

Ishøj-modellen

Ishøj kommune ønsker at øge interessen for musik. Det er profilinstitutionen Trækronerne en start på.

"Der var et behov for ekstra børnehavesteder i kommunen. Der var en ledig bygning, og så syntes vi, at vi skulle gribe chancen", forklarer Ishøjs borgmester Ole Bjørstorp (S), som er en af initiativtagerne bag musik- og bevægelsesbørnehaven.

"Formålet er at skabe et eksperimentarium for børn, hvor de i en tidlig alder får muligheden for at opleve, lære og udvikle sig. Det har en stor betydning for det sociale, fordi musik foregår i fællesskab. Man synger, leger og spiller sammen, det ligger i musikkens natur", siger borgmesteren.

"Vi har simpelthen meget respekt for Kulturskolen i Ishøj, der laver et flot stykke arbejde med unge i byen," siger Kulturskolens bestyrelsesformand Claus Mortensen. De fleste musikelever går til klaver, og vi vil derfor gerne udvide med andre instrumenter og lave en bredere musikskole.

Kommunen arbejder i øjeblik på også at skabe en musikklasse på den folkeskole, der ligger tættest på Kulturskolen. Meningen er, at man samler børn fra fem folkeskoler i én klasse, som fortsætter fra 1. til 10. klasse.

forventer af dem, når de kommer med børnene til hendes musikalsk legestue.

"Det har været vigtigt at forklare at de skal holde sig i baggrunden. De skal bare være med og ikke hjælpe børnene, fordi de skal have lov til at være med i deres eget tempo og på deres måde. Børnene skal være opmærksomme på mig, musikken og 'beskederne' jeg giver nonverbal. Pædagogernes baggrund og indgangsvinkel er anderledes end min. De bruger mange ord for at forklare tingene, og derfor er det naturligt at de tager den vane med sig ind til musikundervisningen. Jeg forventer at de siger så lidt som muligt for ikke at forstyrre undervisningen", siger musikpædagogen.

"Når børnene har brug for lidt tid til at observere, er det ok. Jeg vil ikke tvinge dem til at skulle hoppe og klappe; jeg vil hellere invitere dem ind i legen. En dag var der en meget genert pige, som lige pludselig kom hen til mig og gav mig et kæmpe smækkys. Så tænker jeg: WOW!", smiler Hanne Mørkenborg. ■